

УДК 336.74:336.63

DOI 10.32782/cuj-2025-1-4

Гончарук Владислав Леонідович

доктор філософії в галузі права,

доцент кафедри національної безпеки та кафедри управління фінансово-економічною безпекою

Інституту безпеки ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

адвокат

ORCID: 0000-0002-9627-9530

ВПЛИВ КРИПТОВАЛЮТ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ ТА МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ДЛЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Актуальність проблеми використання криптовалют для злочинних цілей є надзвичайно високою в умовах сучасного розвитку цифрових технологій. Оскільки криптовалюти є анонімними та децентралізованими, їх використання в незаконних операціях може становити серйозну загрозу для фінансової системи та фінансово-економічної безпеки країни. Поширення криптовалют створює нові виклики для регуляторів, що зумовлює потребу в ефективних механізмах контролю та забезпеченні прозорості фінансових операцій. Зокрема, відомо, що криптовалюти активно використовуються в шахрайських схемах, кіберзлочинах та фінансуванні тероризму, що підвищує ризики для національних економік і стабільності фінансових систем.

Метою дослідження є аналіз ризиків, пов'язаних із використанням криптовалют для злочинних цілей, а також оцінка існуючих підходів до регулювання їх обігу задля забезпечення фінансово-економічної безпеки. Зокрема, дослідження фокусується на визначенні обсягів та видів незаконних криптовалютних транзакцій, а також на вивченні ефективності різних механізмів регулювання криптовалют в контексті мінімізації ризиків для фінансово-економічної безпеки.

Методи дослідження включають аналіз статистичних даних, зокрема статистики щодо незаконних криптовалютних операцій, а також огляд наукових публікацій. Аналіз наукових публікацій допомагає оцінити виклики, з якими стикаються регулятори, та перспективи запобігання фінансовим ризикам, пов'язаним із криптовалютами.

Результати дослідження показують, що, хоча криптовалюти дійсно використовуються для незаконних цілей, їх частка в загальному обсязі транзакцій залишається низькою. Проте існують серйозні загрози для фінансово-економічної безпеки, зокрема в контексті кіберзлочинності та відмивання грошей. У результаті дослідження були запропоновані рекомендації щодо посилення регулювання криптовалютного обігу, зокрема через удосконалення механізмів фінансового моніторингу та посилення співпраці між міжнародними регуляторами для забезпечення стабільності фінансових систем.

Це дослідження має значення для розробки політики та стратегії регулювання криптовалют, а також для наукових досліджень, спрямованих на вивчення впливу новітніх технологій на економічну безпеку.

Ключові слова: обіг криптовалют, фінансова безпека, злочинне використання, регулювання обігу, фінансовий моніторинг.

Honcharuk V. L. The impact of cryptocurrencies on the financial system and potential consequences for financial and economic security

The issue's relevance regarding using cryptocurrencies for criminal purposes is exceptionally high in the context of modern digital technological advancements. Given that cryptocurrencies are anonymous and decentralised, their use in illicit transactions poses a significant threat to a country's financial system and economic security. The widespread adoption of cryptocurrencies presents new challenges for regulators, which necessitates effective mechanisms for controlling and ensuring financial operations' transparency. In particular, it is well known that cryptocurrencies are actively used in fraudulent schemes, cybercrime, and terrorism financing, thus increasing risks to national economies and the stability of financial systems.

This study aims to analyse the risks associated with using cryptocurrencies for criminal purposes and evaluate existing approaches to regulating their circulation to ensure financial and economic security. Specifically, the research focuses on determining the volume and types of illicit cryptocurrency transactions and examining the effectiveness of various cryptocurrency regulatory mechanisms in minimising risks to financial and economic security.

The research methods include analysing statistical data, particularly statistics on illicit cryptocurrency operations, and reviewing scientific publications. The analysis of scientific publications helps assess the challenges regulators face and the prospects for preventing financial risks related to cryptocurrencies.

The study's results show that although cryptocurrencies are indeed used for illegal purposes, their share in the total volume of transactions remains low. However, serious threats to financial and economic security exist, particularly in the context of cybercrime and money laundering. As a result, recommendations were made to strengthen cryptocurrency regulation, specifically through improving financial monitoring mechanisms and enhanced cooperation between international regulators to ensure the stability of economic systems.

This research is significant for developing policies and strategies for cryptocurrency regulation and for scientific studies examining the impact of emerging technologies on economic security.

Key words: *cryptocurrency circulation, financial security, criminal use, circulation regulation, financial monitoring.*

Вступ. Сучасний розвиток інноваційних фінансових технологій супроводжується стрімким зростанням популярності криптовалют, які поступово стають невіддільним елементом глобальної фінансової екосистеми. З одного боку, криптовалюти, такі як Bitcoin, Ethereum тощо, відкривають нові можливості для економічного зростання, забезпечуючи швидкі та децентралізовані транзакції, розширюючи доступ до фінансових послуг для населення і сприяючи цифровій трансформації економіки. З іншого боку, їх використання ставить перед державами нові виклики у сфері фінансового регулювання, оподаткування та забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Нестабільність курсів криптовалют, ризики їх використання для відмивання грошей, фінансування тероризму та уникнення податків, а також відсутність єдиних міжнародних стандартів регулювання створюють загрозу для стабільності фінансової системи країни. Крім того, інтеграція криптовалют у традиційні фінансові системи потребує переосмислення інструментів фінансової політики й економічного планування, оскільки традиційні методи управління можуть виявитися неефективними в умовах децентралізованих цифрових активів.

Актуальність дослідження впливу криптовалют на фінансову систему обумовлена необхідністю оцінки потенційних ризиків і можливостей, що виникають із їх поширенням.

Особливо важливим є визначення стратегій, які б сприяли мінімізації негативних наслідків для фінансово-економічної безпеки, забезпечуючи при цьому ефективне використання інноваційних фінансових технологій для забезпечення сталого економічного розвитку.

Ця тема є особливо актуальною в контексті глобальної цифровізації економіки та зростання ролі фінансових інновацій, що потребує всебічного наукового аналізу для прийняття ефективних управлінських рішень на національному та міжнародному рівнях.

У сучасній науковій літературі питання впливу криптовалют на фінансову систему розглядається з різних аспектів: регулювання, економічна безпека, інновації та виклики.

У дослідженні М. Когут, Н. Мостовенко та Р. Содомо зроблено аналіз ролі криптовалют у фінансовій системі, а також підкреслено їхній потенціал як інструмента для забезпечення фінансової доступності й інновацій. Проте автори зазначають, що нестабільність криптовалют і недостатнє регулювання з боку держави створюють ризики для макроекономічної стабільності [1].

Систематичний огляд наукової літератури, який зробили В. Сенна та А. Соуза довів значний вплив криптовалют на структуру традиційних фінансових ринків, сприяючи децентралізації, але водночас створюючи виклики для регуляторів через високий рівень волатильності та складність у відстеженні транзакцій [2].

У статті Г. Арноне акцентується на інноваційному аспекті криптовалют і блокчейну, який має великий потенціал для створення сталих фінансових систем. Дослідник наголошує на необхідності інтеграції блокчейн-технологій у фінансову сферу, але зазначає про недостатність досліджень щодо їхнього впливу на довгострокову фінансову стабільність [3].

О. Таран дослідив проблему регулювання обігу криптовалют в Україні, підкреслюючи їх позитивний вплив на економічний розвиток. Однак він також наголошує на недоліках правового поля, які створюють ризики для фінансової безпеки держави [4]. Аналогічних висновків дійшов М. Кужель, акцентуючи на необхідності інтеграції ринку криптовалют у фінансову систему України. Однак він зауважив на потребу у проведенні більш глибоких досліджень теоретичних аспектів обігу криптовалют і проблемах адаптації національного законодавства України до міжнародних стандартів [5]. Фінансово-правові аспекти регулювання обігу криптовалют в Україні стали об'єктом наукової розвідки Л. Фокша та А. Оганян, які наголосили на необхідності вдосконалення нормативно-правової бази для захисту інтересів учасників ринку [6].

Можливості використання криптовалют для забезпечення фінансово-економічної безпеки, зокрема під час кризових ситуацій, проаналізовано у дослідженні М. Шуби та Ю. Рулевської. Дослідниці підкреслили, що криптовалюти можуть бути як інструментом фінансової стабільності, так і джерелом ризиків [7]. Проблема пом'якшення волатильності криптовалют і забезпечення більшої фінансової стабільності за рахунок використання стабільних монет була розглянута у дослідженні О. Стешенко та М. Підпригори [8]. У свою чергу, О. Маслак та Я. Яковенко розглянули питання забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах цифрової економіки, вказуючи на зростаючу роль криптовалют у глобальній фінансовій системі [9].

Попри значний обсяг наукових досліджень, що присвячені проблемам обігу криптовалют, залишаються відкритими питання довгострокового впливу їх використання на фінан-

сово-економічну стабільність, інтеграції у національну фінансову систему, а також розробки ефективних механізмів регулювання обігу з урахуванням глобального контексту. Недостатньо досліджені аспекти включають взаємозв'язок криптовалют із фінансово-економічною безпекою, особливо в умовах нестабільності та невизначеності.

Метою даного дослідження є аналіз впливу криптовалют на фінансову систему та ідентифікація можливих наслідків для фінансово-економічної безпеки, з акцентом на виявлення ризиків і перспектив, які пов'язані із використанням криптовалют у сучасних умовах глобалізації та цифрової економіки.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання.

1. Провести аналіз статистичних даних щодо використання криптовалют у злочинних цілях задля визначення ризиків та загроз для фінансової системи.

2. Провести аналіз існуючих підходів до регулювання обігу криптовалют з метою визначення існуючих викликів для фінансово-економічної безпеки.

3. Надати рекомендації щодо зменшення ризиків використання криптовалют для стабільності фінансової системи.

Матеріали та методи. Для виконання дослідження використано комплексний підхід, що включає аналіз наукових публікацій, а також статистичних даних.

Проведено огляд наукових джерел для ідентифікації ключових проблем, що стосуються обігу криптовалют, їх впливу на фінансову систему та викликів у сфері фінансово-економічної безпеки. При аналізі наукових статей і матеріалів конференцій було використано систематичний підхід.

Проаналізовано статистичні дані, пов'язані з обсягами незаконних криптовалютних транзакцій, доходами від програм-вимагачів, а також іншими формами шахрайства, пов'язаного з криптовалютами. Для візуалізації результатів застосовано графічний метод, що дозволяє виявити тенденції і закономірності.

За допомогою синтезу результати аналізу статистичних і наукових джерел були інтегровано

вані для формування висновків щодо можливих наслідків впливу криптовалют на фінансово-економічну безпеку.

Використані методи забезпечують системний підхід до дослідження, враховуючи як теоретичні аспекти, так і емпіричні дані. Це дозволяє сформулювати практичні рекомендації для забезпечення фінансової стабільності в умовах поширення криптовалют.

Результати. У сучасному світі криптовалюти стали не лише інструментом фінансових інновацій, а й джерелом виникнення нових ризиків у глобальній фінансовій системі. Їхня популярність поступово зростає, що сприяє розвитку децентралізованих фінансових рішень, але водночас створює можливості для злочинної діяльності. За даними Chainalysis, загальний обсяг незаконних транзакцій у криптовалютному просторі сягнув \$20,1 млрд дол. США у 2023 році, причому найбільшу небезпеку становлять платформи для відмивання грошей та використання криптоактивів у кіберзлочинності [10].

Ці виклики вимагають ґрунтовного аналізу для розуміння масштабів загроз, їх впливу на фінансово-економічну стабільність і розробки ефективних механізмів державного регулювання. Зважаючи на зростання обсягів транзакцій, пов'язаних із наркотрафіком і

програмами-вимагачами, аналіз ризиків використання криптовалют є важливим кроком у забезпеченні фінансово-економічної безпеки. Це дослідження спрямоване на виявлення ключових аспектів цих ризиків та їхнього впливу на глобальну та національну фінансову систему.

Хоча частка незаконних транзакцій у загальному обсязі криптоактивності знизилася до 0,34% у 2023 році, загальний обсяг таких операцій залишається значним – \$20,1 млрд дол. США (рис. 1). Найбільше уваги викликають платформи відмивання грошей, які отримують до 80% незаконних коштів, часто через обфускацію за допомогою міксерів, приватних монет і міжланцюгових мостів [10].

Річні доходи від програм-вимагачів у 2023 році перевищили \$450 млн дол. США, причому реальні дані можуть бути ще більшими через нерозкриті випадки. Основними каналами отримання прибутків є атаки на організації з подальшими вимогами викупу в криптовалюті [10].

За останні сім років магазини, що підозрюються у зв'язках із незаконним виробництвом наркотиків, отримали понад \$250 млн дол. США у криптовалюті. Приблизно \$100 млн дол. США із них надійшли на об'єкти у Китаї. Зростання цих транзак-

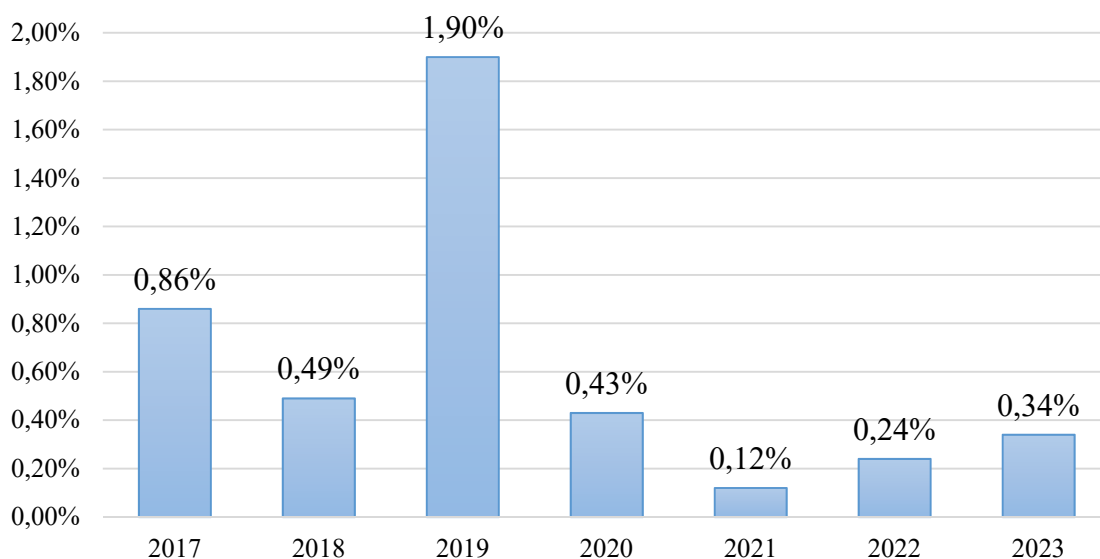

Рис. 1. Частка незаконних транзакцій у всіх криптовалютних транзакціях у всьому світі

Джерело: Statista¹.

¹ <https://www.statista.com/statistics/1410685/illicit-crypto-transactions-worldwide/>

цій може бути пов'язане як із підвищенням обсягів торгівлі, так і з кращим відстеженням гаманців [10].

У 2023 році загальний обсяг коштів, отриманих злочинними адресами, знизився на 29%, до \$24,2 млрд, порівняно з \$39,6 млрд у 2022 році. Це частково пояснюється посиленням регулювання і вдосконаленням інструментів для відстеження незаконних транзакцій [10].

Сума грошей, яка отримана даркнет-ринками та шахрайськими магазинами по всьому світу в період з 2020 по 2023 роки також демонструє тенденцію до зниження, що проілюстровано на рисунку 2.

Аналіз статистичних даних показує, що хоча криптовалюти створюють можливості для їх використання у злочинній діяльності, обсяг таких транзакцій у відсотковому співвідношенні до загального обсягу є незначним. Незважаючи на відносно малий масштаб таких транзакцій, ризики, пов'язані з використанням криптовалют для відмивання грошей, фінансування тероризму та кіберзлочинності, залишаються важливими викликами для фінансово-економічної безпеки країни. І хоча ці ризики не мають критичного характеру, вони потребують постійного

моніторингу, розробки ефективного регуляторного середовища та удосконалення міжнародного співробітництва, щоб забезпечити баланс між інноваціями та безпекою у фінансовій системі.

Проведений аналіз наукових публікацій на тему впливу криптовалют на фінансову систему та, як наслідок, на фінансово-економічну безпеку вказує на різноманітні аспекти, які відображають як позитивні, так і негативні наслідки використання цифрових активів. Однією з основних тем, яку піднімають науковці, є ризики, які пов'язані з використанням криптовалют для фінансового тероризму та відмивання грошей. М. Уткіна наголосила на необхідності посилення фінансового моніторингу для запобігання фінансовому тероризму, що спричиняється анонімністю криптовалютних транзакцій. Вона зазначила, що саме ці аспекти викликають найбільші занепокоєння серед регуляторів, оскільки без належного контролю криптовалюти можуть стати ефективним інструментом для нелегальних фінансових операцій [11].

У дослідженні О. Пилипенка та Г. Кришталь проведена оцінка впливу криптовалют на національну економіку, зокрема на українську. Автори вказують на те, що впрова-

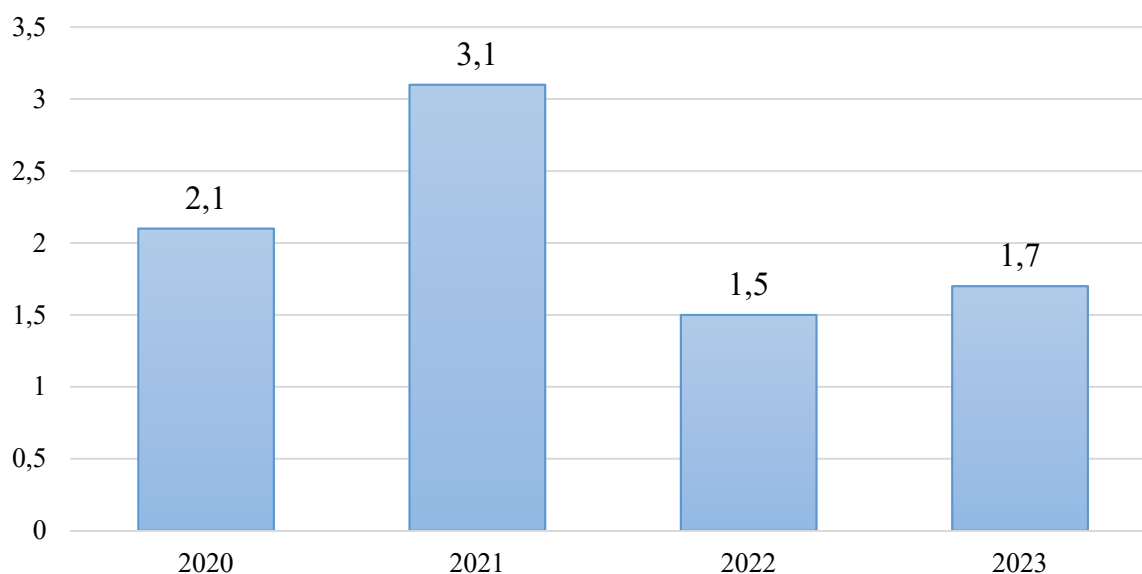

Рис. 2. Загальна річна сума грошей, отримана даркнет-ринками та шахрайськими магазинами по всьому світу, млрд дол. США

Джерело: Statista¹.

¹ <https://www.statista.com/statistics/1413693/ransomware-revenue-annual/>

дження криптовалют у фінансову систему може створити як нові можливості для економічного розвитку, так і ризики, пов'язані з їх використанням в нелегальних сферах. Вони підкреслюють важливість адаптації регуляцій для мінімізації негативних економічних наслідків, таких як зниження фіскальних надходжень через анонімні транзакції [12].

Також у цьому контексті варто згадати дослідження С. Коляденко, яке розглядає вплив використання криптовалют на економічну безпеку та потенційні загрози національним інтересам. Авторка зазначає, що хоча криптовалюти можуть створювати загрози для стабільності фінансових систем, їх контрольоване використання має потенціал для сприяння економічному розвитку при правильній інтеграції у фінансову систему країни [13].

Загалом, наукові публікації на тему обігу криптовалют вказують на важливість розвитку ефективних механізмів регулювання та моніторингу, які б допомогли мінімізувати ризики, пов'язані з фінансовими злочинами, при збереженні потенціалу криптовалют для економічного зростання.

Для поліпшення фінансово-економічної безпеки в умовах поширення використання криптовалют, доцільно впровадити комплексні заходи з регулювання, які забезпечать баланс між економічним зростанням від упровадження інноваційних технологій та захистом від потенційних загроз.

1. Посилення фінансового моніторингу та контролю над криптовалютними операціями. Враховуючи можливість використання криптовалют для відмивання грошей і фінансування тероризму, важливо розробити ефективні системи моніторингу та аналізу транзакцій шляхом запровадження прозорих механізмів для перевірки джерел криптовалютних активів та їх кінцевих бенефіціарів [11]. Зокрема, впровадження стандартів, подібних до системи «Знай свого клієнта» (KYC), може значно знизити ризики для фінансової безпеки.

2. Розробка чітких законодавчих і нормативних актів. Для створення сприятливого середовища для криптовалютних інвестицій

важливо розробити законодавство, яке визначатиме права і обов'язки учасників ринку. Чітке визначення правового статусу криптовалют в Україні дозволить зменшити спекуляції і захистить інвесторів від шахрайства, а також сприятиме інтеграції криптовалют в офіційну економіку [12].

3. Забезпечення взаємодії з міжнародними регуляторами. Оскільки криптовалюти мають глобальний характер, ефективне регулювання повинно передбачати співпрацю з міжнародними організаціями й іншими країнами для розробки єдиних стандартів безпеки. Це дозволить зменшити транскордонні загрози та підвищить рівень прозорості міжнародних криптовалютних операцій.

4. Розвиток інструментів для захисту прав споживачів. Оскільки криптовалюти часто використовуються в інвестиційних схемах, які не завжди є прозорими або безпечними, необхідно розробити інструменти для захисту прав споживачів. Це може включати створення механізмів для захисту інвесторів від втрат через шахрайські операції, пов'язані з використанням криптовалют.

5. Інвестування в освіту та підвищення фінансової грамотності. Важливим аспектом є підвищення рівня фінансової грамотності серед громадян щодо криптовалют, їх можливих ризиків і переваг. Проведення освітніх кампаній і тренінгів може допомогти користувачам краще орієнтуватися в ризиках, пов'язаних з інвестуванням в криптовалюти, що сприятиме унеможливленню шахрайських схем.

Запровадження цих заходів дозволить зберегти потенціал криптовалют для розвитку економіки, мінімізуючи при цьому ризики для фінансово-економічної безпеки країни.

Висновки. В результаті аналізу статистичних даних щодо використання криптовалют у злочинних цілях було виявлено, що вони використовуються для фінансування кіберзлочинів, таких як викуп за дані та відмивання грошей, частка таких транзакцій в загальному обсязі залишається незначною. Обсяг злочинних криптовалютних транзакцій складає лише кілька відсотків від загального обсягу, що свідчить про те, що більшість транзакцій

у криптовалютах не пов'язані з незаконною діяльністю. Проте ці дані підкреслюють наявність ризиків для фінансової системи, особливо в контексті кібербезпеки та боротьби із відмиванням коштів.

На основі огляду наукових публікацій можна зробити висновок, що регулювання обігу криптовалют є важливим, але складним завданням. Більшість країн, включаючи Україну, активно працюють над розробкою чітких правових рамок, спрямованих на забезпечення прозорості криптовалютних операцій та боротьбу з фінансовим тероризмом. Фінансовий моніторинг має стати важливим інструментом у запобіганні використанню криптовалют у злочинних цілях. Водночас існують значні виклики щодо реалізації ефективних механізмів контролю, оскільки криптовалюти часто використовуються в межах децентралізованих платформ, що ускладнює контроль над їх обігом.

Для зменшення ризиків, пов'язаних із використанням криптовалют, необхідно впровадити низку заходів, таких як посилення фінансового моніторингу, розробку

чітких законодавчих актів, впровадження механізмів для захисту прав споживачів, а також розвиток міжнародної співпраці для боротьби із транскордонними загрозами. Ключовим є створення прозорих умов для криптовалютних операцій та їх інтеграція у фінансову систему через чіткі правові норми. Запровадження стандартів «Знай свого клієнта» (KYC) та ефективне співробітництво з міжнародними регуляторами також є важливими кроками для мінімізації ризиків.

Подальші дослідження в цій галузі повинні зосередитися на вивченні новітніх підходів до регулювання криптовалют на глобальному рівні, зокрема в контексті адаптації законодавства до швидко змінюваних технологій. Оскільки криптовалюти та блокчейн технології продовжують еволюціонувати, важливо також досліджувати вплив новітніх розробок, таких як стейблкоїни та децентралізовані фінанси (DeFi), на стабільність фінансової системи. А також досліджувати соціальні, економічні та правові аспекти, пов'язані з використанням криптовалют у різних секторах економіки.

Література

1. Kohut M., Mostovenko N., Sodoma R. The essence and place of cryptocurrency in the financial system. *Modern Economics*. 2023. No. 37. P. 66–71. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V37\(2023\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V37(2023)-09) (дата звернення: 10.12.2024).
2. Senna V. D., Souza A. M. Cryptocurrency and financial system: systematic literature review. *Revista de Administração de Empresas*. 2023. Vol. 63, No. 4. Article e2022-0019. URL: <https://doi.org/10.1590/s0034-759020230403x> (дата звернення: 10.12.2024).
3. Arnone G. Blockchain and cryptocurrency innovation for a sustainable financial system. *International Journal of Industrial Management*. 2022. Vol. 15, No. 1. P. 1–16. URL: <https://doi.org/10.15282/ijim.15.1.2022.8994> (дата звернення: 10.12.2024).
4. Таран О. Регулювання криптовалют в Україні: вплив на економіку та перспективи розвитку. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. № 3 (75). С. 150–155. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-150-155> (дата звернення: 10.12.2024).
5. Кужелєв М. О. Інтегрування ринку криптовалют у фінансову систему України: теоретичні аспекти. *Економічний вісник університету*. 2023. № 56. С. 137–142. URL: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-56-137-142> (дата звернення: 10.12.2024).
6. Фокша Л., Оганян А. Фінансово-правові аспекти регулювання криптовалюти в Україні. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 9 (9). С. 305–312. URL: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9\(9\)-305-312](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9(9)-305-312) (дата звернення: 10.12.2024).
7. Шуба М. В., Рулевська Ю. О. Потенційні можливості використання криптовалют для захисту фінансової безпеки. *Управління механізмом гарантування фінансово-економічної безпеки соціально-економічних систем різних рівнів функціонування* : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 15–17 листопада 2023 р.). Миколаїв, 2023. С. 144–146. URL: https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/zbirnyk-tez-17-11-23.pdf#page=144 (дата звернення: 10.12.2024).

8. Стешенко О., Підопригора М. Криптовалюти та стабільні монети: перспективи, виклики та можливості для фінансової системи України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-29> (дата звернення: 10.12.2024).
9. Маслак О., Яковенко Я. Забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах цифрової економіки. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія : Економічні науки. 2023. № 3. С. 64–67. URL: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.3.64> (дата звернення: 10.12.2024).
10. The Chainalysis report on crypto frauds in 2024. *The Crypto Economist SAGL*. URL: <https://en.cryptonomist.ch/2024/01/19/the-chainalysis-report-on-crypto-frauds-in-2024/> (дата звернення: 10.12.2024).
11. Уткіна М. С. Фінансовий моніторинг як інструмент запобігання фінансовому тероризму: нові виклики та перспективи. *Академічні візії*. 2023. № 20. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/431> (дата звернення: 10.12.2024).
12. Пилипенко О. В., Кришталь Г. О. Вплив криптовалют на українську економіку. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. Економічні науки. 2023. № 3 (70). С. 103–109. URL: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/70-15> (дата звернення: 10.12.2024).
13. Коляденко С. В. Економічна безпека в контексті реалізації національних інтересів в умовах інформаційної економіки. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом*. Економічні науки. 2023. № 4 (71). С. 33–38. URL: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/71-4> (дата звернення: 10.12.2024).

References

1. Kohut, M., Mostovenko, N., & Sodoma, R. (2023). The Essence and Place of Cryptocurrency in the Financial System. *Modern Economics*, 37(1), 66–71. Retrieved from [https://doi.org/10.31521/modecon.V37\(2023\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V37(2023)-09) [in English].
2. Senna, V. D., & Souza, A. M. (2023). Cryptocurrency and financial system: systematic literature review. *Revista de Administração de Empresas*, 63(4), Article e2022-0019. Retrieved from <https://doi.org/10.1590/s0034-759020230403x> [in English].
3. Arnone, G. (2022). Blockchain and cryptocurrency innovation for a sustainable financial system. *International Journal of Industrial Management*, 15(1), 1–16. Retrieved from <https://doi.org/10.15282/ijim.15.1.2022.8994> [in English].
4. Taran, O. (2024). Rehulivannia kryptovaliut v Ukraini: vplyv na ekonomiku ta perspektyvy rozvytku [Regulation of cryptocurrencies in Ukraine: Impact on the economy and development prospects]. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK" – Scientific Notes of the University "KROK"*, (3(75), 150–155. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-150-155> [in Ukrainian].
5. Kuzheliev, M. (2023). Intehrivannia rynku kryptovaliut u finansovu systemu Ukrainy: teoretychni aspekty [Integration of the cryptocurrency market in the financial system of Ukraine: theoretical aspects]. *Ekonomichnyi visnyk universytetu – University Economic Bulletin*, (56), 137–142. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-56-137-142> [in Ukrainian].
6. Foksha, L., & Ohanyan, A. (2024). Finansovo-pravovi aspekty rehulivannia kryptovaliuty v Ukraini [Financial and legal aspects of cryptocurrency regulation in Ukraine]. *Uspikhy i dosiahnennia u nauksi – Successes and achievements in science*, (9(9), 305–312. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9\(9\)-305-312](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-9(9)-305-312) [in Ukrainian].
7. Shuba, M.V., & Rulevska, Yu.O. (2023). Potentsiini mozhlyvosti vykorystannia kryptovaliut dlia zakhystu finansovoi bezpeky [Potential uses of cryptocurrencies to protect financial security]. In *Upravlinnia mekhanizmom harantuvannia finansovo-ekonomichnoi bezpeky sotsialno-ekonomichnykh system riznykh rivniv funktsionuvannia – Management of the mechanism for guaranteeing the financial and economic security of socio-economic systems at different levels of functioning* (pp. 144–146). Mykolaiv : Mykolaiv National Agrarian University. Retrieved from https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/zbirnyk-tez-17-11-23.pdf#page=144 [in Ukrainian].
8. Steshenko, O., & Pidopryhora, M. (2024). Kryptovaliuty ta stabilni monety: perspektyvy, vyklyky ta mozhlyvosti dlia finansovoi systemy Ukrainy [Cryptocurrencies and stable coins: prospects, challenges and opportunities or the financial system of Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (68). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-29> [in Ukrainian].
9. Maslak, O., & Yakovenko, Ya. (2023). Zabezpechennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky v umovakh tsyfrovoy ekonomiky [Ensuring financial and economic security in the digital economy]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu "KhPI". Seriya : Ekonomichni nauky*, (3), 64–67. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.3.64> [in Ukrainian].

10. The Crypto Economist. (2024, January 19). *The Chainalysis report on crypto frauds in 2024*. Retrieved from <https://en.cryptonomist.ch/2024/01/19/the-chainalysis-report-on-crypto-frauds-in-2024/> [in English].
11. Utkina, M. (2023). Finansovyi monitorynh yak instrument zapobihannia finansovomu teroryzmu: novi vyklyky ta perspektyvy [Financial monitoring as a tool to prevent financial terrorism: new challenges and prospects]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, (20). Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/431> [in Ukrainian].
12. Pylypenko, O., & Kryshchal, H. (2023). Vplyv kryptovaliut na ukrainsku ekonomiku [The impact of cryptocurrencies on the Ukrainian economy]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Ekonomichni nauky – Scientific Works of Interregional Academy of Personnel Management. Economic Sciences*, (3(70), 103–109. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/70-15> [in Ukrainian].
13. Koliadenko, S. (2023). Ekonomichna bezpeka v konteksti realizatsii natsionalnykh interesiv v umovakh informatsiinoi ekonomiky [Economic security in the context of implementation of national interests in the conditions of the information economy]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi Akademii upravlinnia personalom. Ekonomichni nauky – Scientific Works of Interregional Academy of Personnel Management. Economic Sciences*, (4(71), 33–38. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/71-4> [in Ukrainian].